

2025 Rule of Law Report - targeted stakeholder consultation

Fields marked with * are mandatory.

Introduction

The annual Rule of Law Report lies at the centre of the Annual Rule of Law Cycle, which acts as a preventive tool, deepening multilateral dialogue and joint awareness of rule of law issues. So far, five editions of the Rule of Law Report have been published since 2020.

As every year, the Commission would like to invite the stakeholders to provide contributions to the 2025 Rule of Law Report. On the basis of these contributions and on-going developments, further targeted questions may be shared at a later stage of preparation of the 2025 Rule of Law Report, in particular in the context of country visits, or bilateral contacts.

The Commission invites stakeholders to provide contributions which include:

- (1) information on measures taken to implement the recommendations addressed to the Member State in the 2024 Rule of Law report, as well as developments with regard to the points raised in the respective country chapter and**
- (2) any other significant developments since January 2024^[1] and up to the date of submission falling under the ‘type of information’ outlined below.**

The input should consist of a short summary, if possible in English, covering the areas referred to below. Legislation or other documents may be referenced with a link. Contributions should focus on significant developments since the last Rule of Law Report both as regards the legal framework and its implementation in practice.

If you would like to provide further specific **input related to the single market dimension in the Rule of Law report**, you can also respond to the additional targeted consultation available [here](#).

^[1] Unless the information was already submitted in the input for the previous Rule of Law Reports.

Type of information to be included:

Under each of the four pillars, the replies should include references to the following types of information:

A) Legislative developments

- Newly adopted legislation
- legislative drafts currently discussed in Parliament
- legislative plans envisaged by the Government

B) Policy developments

- Implementation of legislation
- evaluations, impact assessment, surveys
- white papers/strategies/actions plans/consultation processes
- follow-up to reports/recommendations of Council of Europe bodies or other international organisations
- important administrative measures
- generalised practices

C) Developments related to the judiciary / independent authorities

- important case law by national courts
- important decision/opinions from independent bodies/authorities
- state of play on terms, nominations and expired mandates for high-level positions (e.g. Supreme Court, Constitutional Court, Council for the Judiciary, Prosecutor General, heads of independent authorities included in the scope of the request for input[2])

D) Any other relevant developments

- National authorities are free to add any further information, which they deem relevant; however, this should be short and to the point.

Please also indicate whether the developments reported are linked to the implementation of reforms and investments under the RRP, where applicable. To simplify your answers to the questionnaire, **if there are no developments, it is sufficient to indicate this** and the information covered in the contributions for the previous Rule of Law Reports does not need not be repeated.

[2] Such as: media regulatory authorities and bodies, national human rights institutions, equality bodies, ombudsman institutions, supreme audit institutions and, where they exist, transparency authorities.

About you

* I am giving my contribution as

- ☐ Academic/research institution
- ☐ Business association
- ☒ Civil society organisation/NGO
- ☐ International organisation
- ☐ Judicial association or network
- ☐ Media organisation or association
- ☐ Public authority or network of public authorities

☐ Other

* Organisation name

250 character(s) maximum

STEM Institute for Empirical Research - Network for the Protection of Democracy

Main Areas of Work

- ☒ Justice System
- ☒ Anti-corruption
- ☒ Media Pluralism
- ☒ Checks and Balances
- ☒ Other

If "Other", please specify

human rights, civil service, conditions for the functioning of civil space, public opinion, security and international affairs

Please insert an URL towards your organisation's main online presence or describe your organisation briefly:

500 character(s) maximum

Network for the Protection of Democracy (Síť k ochraně demokracie) is a nation-wide initiative coordinated by STEM Institute for Empirical Research to monitor the state of Czech democracy and civic space in cooperation with experts and mobilize civil society in case of a serious threat. <https://www.ochranademokracie.cz>

Transparency register number

Check if your organisation is in the transparency register. It's a voluntary database for organisations seeking to influence EU decision-making

* Country of origin

Please indicate the country of origin of your organisation

- ☐ Austria
- ☐ Belgium
- ☐ Bulgaria
- ☐ Croatia
- ☐ Cyprus
- ☒ Czechia
- ☐ Denmark
- ☐ Estonia
- ☐ Finland
- ☐ France
- ☐ Germany

- ☐ Greece
- ☐ Hungary
- ☐ Ireland
- ☐ Italy
- ☐ Latvia
- ☐ Lithuania
- ☐ Luxembourg
- ☐ Malta
- ☐ Netherlands
- ☐ Poland
- ☐ Portugal
- ☐ Romania
- ☐ Slovak Republic
- ☐ Slovenia
- ☐ Spain
- ☐ Sweden
- ☐ Other - please specify

First name

Vendula

Surname

Menšíková

Email Address of the organisation

vendula.mensikova@stem.cz, vendula@ochranademokracie.cz

*** Publication of your contribution and privacy settings**

You can choose whether you wish for your contribution to be published and whether you wish your details to be made public or to remain anonymous.

- ☐ Anonymous - Only your type of respondent, country of origin and contribution will be published. Organisation name, URL, transparency register number, first name and surname given above will not be published. **To maintain anonymity, please refrain from mentioning the name of your organisation and any details from which your organisation can be identified in the rest of your contribution.**
- ☒ Public - Your personal details (name, organisation name, transparency register number, country of origin will be published with your contribution).
- ☐ No publication - Your contribution will not be published. Elements of your contribution may be referred to anonymously in documents produced by the Commission based on this consultation.

☒ I agree with the personal data protection provisions.

[Specific privacy statement targeted stakeholder consultation 2025 rule of law report.pdf](#)

Questions on horizontal developments

In this section, you are invited to provide information on general horizontal developments or trends, both positive and negative, covering all or several Member States. In particular, you could mention issues that are common to several Member States, as well as best practices identified in one Member State that could be replicated. Moreover, you could refer to your activities in the area of the four pillars and sub-topics (an overview of all sub-topics can be found below), and, if you represent a Network of national organisations, to the support you might have provided to one of your national members.

Overview topics for contribution

[List of topics - 2025 Rule of Law Report.pdf](#)

Please provide any relevant information on horizontal developments here

5000 character(s) maximum

Questions for contribution

Under each pillar, you are invited to provide information on measures taken to implement the recommendations addressed to the Member State in the 2024 Rule of Law report, as well as developments with regard to the points raised in the respective country chapter of the 2024 Rule of Law Report and any other significant developments since January 2024 and up to the date of submission^[3]. Please always include a link to and reference relevant legislation/documents (in the national language and/or where available, in English). **Significant developments** can include challenges, positive developments and best practices, covering both legislative developments or implementation and practices.

Information provided in reply to the first question under each pillar, related to the follow-up to the recommendations, does not need to be repeated in subsequent parts of the questionnaire, but can be cross-referenced in the subsequent questions, where relevant. All other questions are not limited to the recommendations, but as in previous years, cover the entire scope of the Report.

^[3] Unless already covered in the input for the previous Rule of Law Reports.

Member State/enlargement country covered in contribution [only one choice possible]

If you wish to submit information concerning several Member States/enlargement countries, please fill in the questionnaire separately for each country. There is no limit to the number of contributions submitted by a single participant.

- ☐ Albania
- ☐ Austria
- ☐ Belgium
- ☐ Bulgaria
- ☐ Croatia
- ☐ Cyprus
- ☐ Czechia
- ☐ Denmark
- ☐ Estonia

- ☐ Finland
- ☐ France
- ☐ Germany
- ☐ Greece
- ☐ Hungary
- ☐ Ireland
- ☐ Italy
- ☐ Latvia
- ☐ Lithuania
- ☐ Luxembourg
- ☐ Malta
- ☐ Montenegro
- ☐ Netherlands
- ☐ North Macedonia
- ☐ Poland
- ☐ Portugal
- ☐ Romania
- ☐ Serbia
- ☐ Slovakia
- ☐ Slovenia
- ☐ Spain
- ☐ Sweden

I. Justice System

Please provide information on measures taken to follow-up on the recommendations received in the 2024 Report regarding the justice system (if applicable)

5000 character(s) maximum

Novela zákona o státním zastupitelství byla schválena parlamentem a nabyla účinnosti.

Otázka platů pracovníků v justici nebyla dostatečně vyřešena.

A. Independence

Appointment and selection of judges, prosecutors and court presidents (incl. judicial review)

(The reference to 'judges' concerns judges at all level and types of courts as well as judges at constitutional courts)

5000 character(s) maximum

Prezident republiky dokončil obměnu Ústavního soudu jmenováním zbývajících soudců (Jiří Příbáň, Tomáš Langášek, Dita Řepková). Proces probíhal transparentně a s řádnou diskusí v Senátu.

Na přelomu 2024/2025 došlo ke spekulacím o konci nejvyššího státního zástupce Igora Striže, k čemuž také nakonec došlo. 7. 1. 2025 bylo oznámeno, že skončí 31. 3. 2025 ve funkci z důvodů "osobních a rodinných". Již 8. 1. 2025 vláda rozhodla o jeho nástupkyni, kterou se stane dosavadní pražská vrchní státní zástupkyně Lenka Bradáčová.

Zdroje: <https://domaci.hn.cz/c1-67548330-nejvyssi-statni-zastupce-igor-striz-podal-rezignaci-spekuluje-se-ze-ho-nahradi-lenka-bradacova>
<https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/ministr-blazek-na-nejvyssi-statni-zastupkyni-navrhl-bradacovou-356887>

V březnu 2024 byla schválena novela zákona o státním zastupitelství. Vláda už nebude moci kdykoliv bez udání důvodů odvolat nejvyššího státního zástupce. Návrh zavádí pevné funkční období všem vedoucím žalobcům (včetně nejvyššího státního zástupce) – nově tedy nebude jejich funkční období časově neomezené. Vládě pak stanovuje přesný výčet důvodů, kvůli nimž je možné nejvyššího státního zástupce odvolat. Novela dále změní stávající systém státního zastupitelství v několika směrech. Předloha přesněji vymezuje pravidla pro jmenování a odvolávání vedoucích státních zástupců. Zavádí se i výběrová řízení na tyto pozice.

Zdroje:
<https://advokatnidenik.cz/2024/03/25/prezident-republiky-petr-pavel-podepsal-tucet-novych-zakonu/>
<https://www.rekonstrukcestatu.cz/archiv-novinek/poslanci-schvalili-klicovy-zakon-pro-nezavislou-justici-trvalo-to-vice-nez-20-let>
Zpráva o stavu demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>

Irremovability of judges, including transfers, (incl. as part of judicial map reform), dismissal and retirement regime of judges, court presidents and prosecutors (incl. judicial review)

5000 character(s) maximum

Promotion of judges and prosecutors (incl. judicial review)

5000 character(s) maximum

Allocation of cases in courts

5000 character(s) maximum

Independence (including composition and nomination and dismissal of its members), and powers of the body tasked with safeguarding the independence of the judiciary (e.g. Council for the Judiciary)

5000 character(s) maximum

Accountability of judges and prosecutors, including disciplinary regime and bodies and ethical rules, judicial immunity and criminal/civil (where applicable) liability of judges (incl. judicial review)

5000 character(s) maximum

Independence/autonomy of the prosecution service

5000 character(s) maximum

Independence of the Bar (chamber/association of lawyers) and of lawyers

5000 character(s) maximum

Significant developments capable of affecting the perception that the general public has of the independence of the judiciary

5000 character(s) maximum

B. Quality of justice

(Under this topic, you are not required to give statistical information but should provide input on the type of information outlined in the introduction)

Accessibility of courts (e.g. court/legal fees, legal aid, language)

5000 character(s) maximum

Resources of the judiciary (human/financial/material), remuneration/bonuses/rewards for judges and prosecutors, including observed changes (significant and targeted increase or decrease over the past year)

(Material resources refer e.g. to court buildings and other facilities. Financial resources include salaries of staff in courts and prosecution offices.)

5000 character(s) maximum

Velkým tématem bylo ve sledovaném období nedostatečné ohodnocení pracovníků v justici. Závažnost situace dokládá i největší justiční stávka v novodobé historii Česka. V případě neřešení dlouhodobě zcela nepřiměřených mezd nesoudního personálu se zhorší přístup ke spravedlnosti. Problémy s nedostatečnými platy se objevují i u samotného ministerstva spravedlnosti, které donutily polovinu zaměstnanců z resortu za poslední tři roky odejít. I přes příslib ze strany ministra spravedlnosti sněmovna zvýšení platů za nestandardních okolností na poslední chvíli neschválila. Zástupci odborů teno krok považovali za pomstu za předchozí protest proti nízkým platům. Pokračování neutěšené situace se může zásadně odrazit v ochotě kvalitních expertů na ministerstvu zůstat a pracovat na klíčových agendách. Hrozí tak zpoždění legislativních prací a oslabení jejich kvality. V neposlední řadě je třeba řešit platy soudců a státních zástupců. Ústavní soud v květnu 2024 zrušil úpravu, kterou se vláda P. Fialy snažila změnit výpočet platu soudců. Vláda pak musela soudcům peníze doplatit. Další vládní návrh na zvýšení platů soudců a státních zástupců se stal terčem kritiky z důvodu nerespektování nálezu ÚS.

Zdroje:

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/rust-platu-soudcu-neni-dostatecne-mini-expert-preuss-a-varuje-pred-pravnim_2411201536_ako

<https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/stavka-omezila-provoz-soudu-nektere-jsou-uplne-zavrene-353741>

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ministerstvo-spravedlnosti-platy-stavka-blazek-pridani-pomsta-trest_2412170500_tec

Zpráva o stavu demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>

Training of justice professionals (including judges, prosecutors, lawyers, court staff, clerks/trainees)

5000 character(s) maximum

Digitalisation (e.g. use of digital technology, including electronic communication and AI tools, within the justice system and with court users, procedural rules, access to judgments online)

5000 character(s) maximum

Digitalizace justice zásadním způsobem zaostává. Spuštění klíčových projektů jako eSPIS (digitální soudní spis) a eLSIR (plně digitalizovaná insolvenční agenda) bylo opět značně posunuto. Rezervy jsou i v oblasti zveřejňování rozsudků. Ministerstvo spravedlnosti dosud nerozšířilo povinné zveřejňování soudních rozhodnutí i na rozhodnutí v trestních věcech. Pro modernizaci soudů je digitalizace nutná. Jejich fungování se zrychlí a zlevní. Robustní zveřejňování soudních rozhodnutí zase přispěje k transparentnějšímu, kvalitnějšímu a předvídatelnějšímu rozhodování.

Zdroje:

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-digitalni-spravedlnost-se-zase-odklada-264898>

Zpráva o stavu demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>

Use of assessment tools and standards (e.g. ICT systems, including AI-based systems, for case management, court statistics and their transparency, monitoring, evaluation, surveys among court users or legal professionals)

5000 character(s) maximum

Geographical distribution and number of courts/jurisdictions (“judicial map”) and their specialisation, in particular specific courts or chambers within courts to deal with fraud and corruption cases.

5000 character(s) maximum

C. Efficiency of the justice system

(Under this topic, you are not required to give statistical information but should provide input on the type of information outlined under section 2)

Developments related to efforts to improve the efficiency of the justice system (e.g. as regards length of proceedings)

5000 character(s) maximum

Any other developments related to the justice system - please specify

5000 character(s) maximum

II. Anti-Corruption Framework

Where previous specific reports, published in the framework of the review under the UN Convention against Corruption, of GRECO, and of the OECD address the issues below, please make a reference to the points you wish to bring to the Commission's attention in these documents, indicating any relevant updates, changes or measures introduced that have occurred since these documents were published.

Please provide information on measures taken to follow-up on the recommendations received in the 2024 Report regarding the anti-corruption framework (if applicable):

5000 character(s) maximum

Zákon o regulaci lobbování byl schválen vládou, ale je velkou otázkou, v jaké podobě bude schválen, neboť poslanci předložili řadu pozměňovacích návrhů, které směřují k oslabení funkčnosti zákona.

Změny zákona o střetu zájmů týkající se médií byly zrušeny Ústavním soudem z procesních důvodů. Vládní poslanci nepodpořili další změny pro posílení vymahatelnosti zákona o střetu zájmů.

A. The institutional framework capacity to fight against corruption (prevention and investigation / prosecution)

List any **changes** as regards relevant authorities (e.g. national agencies, bodies) in charge of prevention, detection, investigation and prosecution of corruption and the resources allocated to each of these

authorities (the human, financial, legal, and technical resources as relevant), including the cooperation among domestic and with foreign authorities. Indicate any relevant measures taken to effectively and timely cooperate with OLAF and EPPO

5000 character(s) maximum

Po konci Pirátů ve vládě místo dosavadního ministra M. Šalomouna nově převzal Radu vlády pro koordinaci boje s korupcí ministr spravedlnosti P. Blažek. Ministr Blažek zrušil povinnost svolat jednání Rady alespoň dvakrát za rok. Tato povinnost byla přitom zakotvená v jednacím řádu po celou dobu, co jí předsedal M. Šalomoun. Na jednání vlády 20. 11. 2024, kdy ho oficiálně nahradil Blažek, došlo k vyškrtnutí této povinnosti. Zástupci protikorupčních organizací tento krok kritizovali. Uvedli mj. že tento krok ilustruje slabý zájem ministra o protikorupční agendu.

Ve sledovaném období přetrvává problém s nedostatečnými kapacitami na protikorupční agendu. Nejblíže tento problém ilustruje projednávání zákona o regulaci lobbování, příslušné dohledové Ministerstvo spravedlnosti nedostalo slíbené úředníky. V návrhu státního rozpočtu pro rok 2025 resort navzdory svým požadavkům nedostal žádné finanční prostředky na nová místa státních zaměstnanců Odboru střetu zájmů a boje proti korupci, který bude zákon metodicky usměrňovat a vymáhat v praxi, což ohrožuje fungování samotné regulace. Tento Odbor je ostatně dlouhodobě podfinancovaný - má nedostatek kapacit i na agendu ochrany oznamovatelů.

Zdroje:

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/blazek-predseda-vladni-rada-pro-boj-s-korupci-zrusil-dve-setkani-rocne_2412070500_tec

Návrh doprovodného usnesení - pozměňovací návrh č. 5410 ke sněmovnímu tisku č. 649 (<https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=649>, on-line: 26666-41440.docx

Safeguards for the functional independence of the authorities tasked with the prevention and detection of corruption

5000 character(s) maximum

Dlouhodobou otázkou je, zda je naplněn kapacitní potenciál ÚDHPSH. Vláda nejdříve odmítla posílit úřad o 2 zaměstnance v kontextu nových pravomocí v oblasti střetu zájmů. Nakonec úřad získal jednoho zaměstnance.

Zdroje:

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/lex-babis-urad-politicke-strany-hnuti-kontrola-media-dotace-pobidky_2311231557_pik

Information on the implementation of measures foreseen in the strategic anti-corruption framework (if applicable). If available, please provide relevant objectives and indicators

5000 character(s) maximum

B. Prevention

Measures to enhance integrity in the public sector (including as regards incompatibility rules, revolving doors, codes of conduct, ethics)

5000 character(s) maximum

Measures to enhance general transparency of public decision-making (including rules on lobbying, asset and interest disclosure rules, gifts policy, transparency of political party, financing)

5000 character(s) maximum

Regulace lobbování (sněmovní tisky: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=649> a <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=650>) - Vláda schválila návrh zákona o lobbování sice v lepší podobě, než vyšel z meziresortního připomínkového řízení, zůstaly v něm však některé nesystémové pasáže, jednak výjimky (z definice lobbisty pro zástupce státních firem), jednak problematické vymezení lobbovaných (zařazení všech členů poradních orgánů vlády). Nevládní organizace vyjádřily obavu z předkládaného znění a vyzvaly poslance k úpravám (zdroj: <https://www.rekonstrukcestatu.cz/archiv-novinek/poslanci-prosim-opravte-to-nevladni-organizace-upozornuji-na-problemy-v-navrhu-zakona-o-regulaci-lobbovani>). Veřejná diskuse nasvítla rozpaky z nové regulace u řady aktérů, na které má dopadat (zdroj: <https://www.rekonstrukcestatu.cz/archiv-novinek/jak-vnimaji-chystana-pravidla-pro-transparentni-lobbing-samotni-lobbiste>). V rámci druhého čtení návrhu v Poslanecké sněmovně se objevila řada pozměňovacích návrhů. Některé úpravy poslanců, jako např. zahrnutí parlamentního lobbingu ze strany zástupců státních firem, vyloučení členů poradních orgánů vlády z definice lobbovaného, ochrana osob z lidskoprávních důvodů či omezení administrativy lobbistů jdou velmi dobrým směrem. Na druhou stranu byly v rámci projednávání předloženy návrhy, které směřují k zásadnímu oslabení funkčnosti návrhu zákona, prakticky k vyprázdnění registru lobbování (zdroje: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/zakon-lobbovani/r~69bcaa00a8a911efb553ac1f6b220ee8/>, <https://www.transparency.cz/poslanci-v-cele-s-markem-bendou-prosazuji-mnozstvi-vyjimek-ktre-podkopavaji-ucinnou-regulaci-lobbingu/>, https://www.rekonstrukcestatu.cz/download/WoZ7XA/stanovisko-rs-k-pozmenovacim-navrhum-k-navrhu-zakona-o-regulaci-lobbovani-podle-hlasovaci-procedury-_19112024.pdf). Některé z nich byly napsány samotnými lobbisty (zdroj: https://www.irozhas.cz/zpravy-domov/poslanci-lobbing-vyjimky-registr-lobbistu_2412160500_kno). Existuje obava z toho, že nakonec pouze nevládní organizace budou jediné, které budou hlásit své kontakty s politiky a zákon nenaplní svůj smysl a účel. Obavy neumenšuje nadměrně dlouhé projednávání návrhu zákona (k 23.1. 2025 stále neproběhlo 3. čtení v Poslanecké sněmovně).

Úprava volebních kampaní (vládní návrh zákona o volebních kampaních - <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=778> + <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=779>) - V lednu 2025 se dostaly do 2. čtení sněmovní tisky, které přinášejí: 1. kodifikaci pravidel volební kampaně v jednom právním předpise platném pro všechny druhy voleb, 2. omezení prostoru pro obcházení pravidel volební kampaně, 3. sankce za vedení lživé kampaně, 4. ustanovení směřující k předcházení vměšování subjektů cizích mocí, zejména těch z nedemokratických režimů, do financování volebních kampaní a politických stran, 5. vyšší míru digitalizace v procesech souvisejících s vykazováním nákladů na volební kampaň a jeho kontrolou, 6. posílení kapacity ÚDHPSH, aby mohl efektivně vykonávat veškerou svou agendu. Ve 2. čtení byl také načten pozměňovací návrh, kterým se adaptuje evropské nařízení o transparentnosti a cílení politické reklamy.

Další zdroje:

<https://www.rekonstrukcestatu.cz/archiv-novinek/budou-volebni-kampane-ferovejsi-vlada-posvetila-navrhy-zakonu-proti-lzivym-kampanim-a-proti-vmesovani-do-voleb-ze-zahranici>

Rozšíření působnosti NKÚ (vládní návrh: <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSD9TFVYD3/>, <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSD9TFJZIE/>, poslanecký návrh: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=879>, <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=881>)

Mnoho let diskutovaná ústavní změna by měla konečně přinést zavedení externí nezávislé kontroly státních firem či hospodaření veřejnoprávních médií. Ve svém programovém prohlášení se vláda zavázala v diskuzi se Senátem a opozicí hledat řešení ústavní změny mj. i v otázce rozšíření pravomoci NKÚ. Úprava byla sice navržena bývalým ministrem pro legislativu a později i poslanci Pirátů, nelze ale realisticky očekávat, že se úpravu podaří schválit do konce volebního období.

Novela služebního zákona - Senátoři schválili 11. 12. 2024 novelu služebního zákona pro flexibilnější státní správu, která si dokáže udržet odborníky. Novela zavádí i nové pojistky proti nemístným politickým tlakům na nejvyšší úředníky.

Zdroj:

<https://www.rekonstrukcestatu.cz/archiv-novinek/statni-sprava-se-otevre-odbornikum-a-ochrani-nejvyssi-uredniky-pred-politickymi-tlaky>

Measures to prevent conflicts of interest in the public sector. Please specify the features and scope of their application (e.g. categories of officials concerned, types of checks and corrective measures depending on the category of officials concerned)

5000 character(s) maximum

Judikatura v oblasti střetu zájmů

V dubnu roku 2021 zveřejnila Evropská komise výsledky prvního auditu střetu zájmů tehdejšího premiéra Andreje Babiše. Ty potvrdily, že expremiér porušoval českou a evropskou legislativu, protože nadále ovládal holding Agrofert, který pobíral unijní dotace. Dne 10. 9. 2024 padl první rozsudek českého soudu, který tento střet zájmů potvrdil. Městský soud v Praze konstatoval, že A. Babiš byl „veřejným funkcionářem a vykonával vliv na právnickou osobu, která vlastnila dodavatele, prostřednictvím svěřenského fondu.“ Soud také zmínil odpovědnost relevantních institucí důsledně ověřovat existenci střetu zájmů a nespolehat se na čestná prohlášení: „Žalobce jako zadavatel veřejné zakázky a příjemce dotace má povinnost provést vlastní právní posouzení a je nutné odmítnout argumentaci žalobce, že by on sám nebyl povinen posoudit střet zájmů podle § 4b zákona o střetu zájmů.“ (...) „Zkoumání naplnění podmínek pro aplikaci § 4b zákona o střetu zájmů je výlučně v kompetenci zadavatelů.“ (...) „je potřeba materiálně zkoumat znaky ovládání.“

Nález Ústavního soudu - zrušení novely zákona o střetu zájmů

Novelu zákona o střetu zájmů, přijatou jakožto pozměňující návrh novely jiného zákona, mj. rozšiřující zákaz funkcionářům vlastnit tradiční média i v případech, kdy jsou jen skutečnými majiteli, zrušil Ústavní soud pro porušení pravidel zákonodárného procesu. Jedná se podle něj o tzv. protiústavní přílepek. (zdroj: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/ustavni-soud-zrusil-podstatne-casti-novely-o-stretu-zajmu-356104>). To má za následek mimo jiné, že změny zákona o střetu zájmů, které Zpráva o právním státu 2024 hodnotila pozitivně, již nejsou relevantní. Jelikož však Ústavní soud hodnotil pouze proces přijetí, nikoliv obsah novely, není uzavřena možnost předložení řádné novely zákona o střetu zájmů ještě v tomto volebním období. Další příležitost k posílení vymáhání pravidel pro předcházení střetu zájmů však část vládní koalice nepodpořila (zdroj: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/stret-zajmu-koalice-programove-prohlaseni-sliby_2501221624_tec). Ministrem Blažkem také nebylo schváleno, aby se předložila novela zákona o střetu zájmů, jejíž obsah by vycházel z analýzy Ministerstva spravedlnosti, kterou doporučila dne 4. 6. 2024 protikorupční Rada vlády přetavit v legislativu (zdroj: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/pavel-babis-lex-babis-zakon-o-stretu-zajmu-novela-opravit_2412130625_tec)

Byť je uvedený nález Ústavního soudu vnímán kontroverzně (odlišné stanovisko uplatnilo celkem 6 ústavních soudců), Ústavní soud nicméně vydal jasný apel směrem k omezení přílepkové praxe. Nález zároveň jasně pojmenoval, že paralyzující obstrukce představují zneužití práva politickou menšinou, které nepožívá ústavněprávní ochrany, proto je legitimní se s nimi ústavně konformně vypořádat. Zkušenost z fungování současné Poslanecké sněmovny a uvedený nález opět připomíná nejen nutnost podávat řádné a odůvodněné legislativní návrhy, ale také potřebu změny jednacího řádu Sněmovny za účelem racionalizovaného legislativního procesu.

Další zdroje:

Zpráva o stavu demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>

--> For the three previous points, **please also provide information and figures on their application /enforcement**, such as number of detected breaches/irregularities of the various rules in place and the follow-up given (investigations, sanctions, etc.)

Measures to ensure whistleblower protection and encourage reporting of corruption, including their application (i.e. number of reports received, and the follow-up given)

5000 character(s) maximum

Specific measures to enhance transparency, integrity and accountability in sectors with high risks of corruption, with a view to monitor and prevent corruption and conflict of interests, and where applicable measures to prevent and address corruption committed by organised crime groups.

Such high-risk sectors could include: public procurement, including construction, transport/infrastructure, defence, cohesion, agriculture, environment, healthcare, citizen/residence investor schemes, large-scale investments of national interest and the spending of EU funds, urban planning.

5000 character(s) maximum

Transparentnost zakázek malého rozsahu (VZMR)

Od 1. 7. 2024 vstoupila v účinnost vyhláška č. 345/2023 Sb. o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele (zdroj: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2023-345#f7808688>). Všechny profily zadavatele nově musí zajistit možnost prostým zaškrtnutím v systému rozlišit u veřejných zakázek malého rozsahu (VZMR) otevřenou výzvu, uzavřenou výzvu a přímé zadání.

To sníží administrativní zátěž těch zadavatelů, kteří již dnes jsou v transparentnosti VZMR napřed a jdou nad rámec zákona, viz data organizace Datlab z Výroční zprávy MMR o elektronizaci a stavu veřejných zakázek v ČR za rok 2022 (zdroj: <https://portal-vz.cz/wp-content/uploads/2013/07/Výrocn%C3%AD-zprava-o-elektronizaci-a-stavu-VZ-za-rok-2022.pdf>).

Poslanecká sněmovna aktuálně v lednu projednala novelu zákona o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory (Sněmovní tisk č. 724: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=724>), kterou dochází i k novelizaci zákona o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ), ke kterému byly předloženy dva klíčové pozměňovací návrhy:

1) Zvýšení limitů pro zakázky malého rozsahu o 50 %, tedy z 2 na 3 miliony na dodávky a služby a z 6 na 9 milionů na stavební práce (PN Hospodářského výboru PSP, <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=244987>). Zvýšení limitů znamená přesunutí celé třetiny veřejných zakázek mimo režim zákona. Konkrétně jde o cca 5 400 veřejných zakázek v hodnotě cca 22,7 mld. Kč (data z roku 2023). Bez současného posílení transparentnosti by veřejnost i trh na tyto zakázky nově nemohli „vidět“.

2) Posílení základní transparentnosti zakázek malého rozsahu nad 1 milion Kč (PN Michálek, Olšáková, Teleky č. 4903, <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=245259>). Posílení transparentnosti se týká pouze zakázek nad 1 mil. Kč bez DPH a spočívá v tom, že zadavatel zveřejní, jakým způsobem byl dodavatel vybrán. A to tak, že zatrhne na profilu zadavatele políčko „otevřená výzva“, „uzavřená výzva“ nebo „přímé zadání“.

Nakonec poslanci dne 22. 1. 2025 schválili navýšení zakázkových limitů, ale posílení základní transparentnosti VZMR nepodpořili. Řada organizací to považuje za posílení korupčního prostředí v ČR (zdroje: <https://denikn.cz/1633528/zadny-zakon-nezabrani-tomu-aby-ho-nekdo-obel-poslanec-ods-obhajuje-kritizovane-zmeny-ve-verejnych-zakazkach/?ref=tit>, https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/limit-male-zakazky-bez-souteze-kritika-snemovna-poslanci-transparentnost_2501230620_kno, <https://www.transparency.cz/vladni-strany-dnes-ve-snemovne-prosady-zasadni-posileni-korupcniho-prostredi-u-verejnych-zakazek-maleho-rozsahu/>).

C. Repression

The legal framework on the criminalisation and sanctions for corruption and related offences, including foreign bribery

5000 character(s) maximum

Znepokojení vyvolala novela trestního zákoníku, jež ve své původní podobě výrazně zasahovala také do trestních sazeb v hospodářské kriminalitě, která je typická spíše pro takzvané bílé límečky. Odborníci, státní zastupitelství či Nejvyšší soud ve svých připomínkách varovali před destabilizací společnosti a upozorňují, že rozvolnění pravidel dá pachatelům možnost se z trestné činnosti „vykoupit“. (zdroj: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/bile-limecky-nepujdou-do-vezeni-vykoupi-se-novelu-trestniho-zakoniku-kritizuji_2405070500_pik). Zdá se však, že řada nejkontroverznějších ustanovení v návrhu nezůstala, byť i ve stávajícím znění se nacházejí sporná ustanovení.

Zdroj: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=861>

Official data on the number of investigations, prosecutions, final judgments and the application of sanctions for corruption offences (differentiated by offence if possible). Please indicate whether the cases: involve legal persons; are related to the implementation of EU or national funds; involve high level corruption. Please indicate which data is publicly available and how policy-making is informed by the data

5000 character(s) maximum

Potential obstacles identified in law or in practice to the investigation and prosecution of high-level and complex corruption cases (e.g. political immunity regulation, procedural rules, statute of limitations, cross-border cooperation, pardoning)

5000 character(s) maximum

Information on effectiveness of criminal and non-criminal measures and of sanctions (e.g. recovery measures and administrative sanctions) on both public and private offenders

5000 character(s) maximum

Any other developments related to the anti-corruption framework - please specify

5000 character(s) maximum

Reforma přezkumu veřejného zadávání (reforma ÚOHS)

Ministerstvo pro místní rozvoj 11. 6. 2024 připravilo a předložilo (<https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSD65EF6FP/>) reformu přezkumu veřejných zakázek jako novelu zákona o ZZVZ a novelu zákona o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Novela byla následně 30. září předložena LRV a stažena ministrem pro místní rozvoj k přepracování. MMR zřídilo k reformě přezkumu speciální web <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/verejne-zakazky-a-elektronizace/reforma-prezkumu-verejnych-zakazek>), který shrnuje a odkazuje na hlavní východiska a informace k reformě:

Programové prohlášení vlády:

„Připravíme reformu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a posílíme jeho metodickou roli tak, aby byl garantem férové soutěže umožňující rozvoj investic veřejným zadavatelům, včetně obcí a krajů.“

„Zlepšíme přípravu, kontrolu a zrychlíme postup přezkumu výběrových řízení a veřejných zakázek.“

Důvody pro reformu MMR opírá zejména o pomalost přezkumu způsobenou dvoustupňovým správním

řízení, přílišný důraz úřadu na vyšetřování v návrhových řízeních a nedostačující koncentraci řízení. Dále MMR poukazuje na problém vysoké koncentrace pravomocí v rukou předsedy ÚOHS způsobené monokratickým systémem fungování ústředních orgánů státní správy včetně ÚOHS.

Jak dvoustupňové správní řízení, tak monokratický model fungování Úřadu je v mezinárodním srovnání raritní. ČR přezkoumává zakázky až v 5 instancích. 24 z 27 států EU je přezkoumává maximálně ve 3 instancích (zdroj Srovnávací analýza Rekonstrukce státu: https://mmr.gov.cz/getmedia/bf487787-f7c1-412f-9c6e-7e668f37a814/Modely-prezkumu-VZ-v-EU_Srovnacvi-analyza-Rekonstrukce-statu.pdf.aspx?ext=.pdf). Stejně tak jsme jediný stát EU, kde se ve správním řízení veřejné zakázky přezkoumávají ve 2 instancích. Dále ve všech státech EU kromě ČR, kde funguje správní model, veřejně zakázky přezkoumává kolektivní (nikoliv monokratický) orgán. Zároveň jsme jedna z pouhých 4 zemí EU, kde jeden úřad řeší dohromady agendy veřejných zakázek i hospodářské soutěže. Koncentrace pravomocí předsedy ÚOHS, který je manažerem i hlavním rozhodcem hned ve 2 významných ekonomických agendách, je tak v evropském srovnání vysoká.

Reformu přezkumu kritizuje zejména samotný ÚOHS, který ve svých obsáhlých připomínkách (76 stran) k návrhu zákona mmj. uvedl:

“Představa předkladatele, že cílů bude dosaženo navrhovaným způsobem, však není dle ÚOHS dostatečně podložena věrohodnými a validními daty, naopak, je založena na zkratkovitých a nepodložených závěrech, obecných úvahách, které nevychází z nezaujatě, objektivně a dostatečně úplně a správně analyzované stávající situace.”

ÚOHS dle slov předsedy upřednostňuje „evoluci namísto revoluce“ a přichází s vlastními návrhy, které nezasahují do podstaty fungování Úřadu, jako na např. princip plné apelace, podle kterého by předseda ÚOHS ve 2. stupni musel vždy sám rozhodnout, čímž by došlo k částečnému zrychlení přezkumu.

Objevila se kritika předsedy ÚOHS ze strany protikorupční organizace (zdroj: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-transparency-international-mlsna-selhal-v-cele-antimonopolniho-uradu-256517>) a pořad Reportéři ČT uvedl zprávy o metodách, kterými proti reformě ÚOHS vystupuje (zdroj: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/mlsna-se-brani-oslabeni-vlivu-whatsappem-inspiroval-sve-zastance-355440>)

Závazek reformovat ÚOHS je vedle programového prohlášení vlády obsažen i ve vládou schváleném Akčním plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2025 až 2026 (zdroj: <https://korupce.cz/wp-content/uploads/2025/01/Akcni-plan-Ceske-republiky-Partnerstvi-pro-otevrene-vladnuti-na-obdobi-let-2025-az-2026.pdf>). Osud reformy je však nejasný. Po několika zdržení byla podruhé projednána dne 16. 1. 2025 na Legislativní radě vlády. Je otázkou, zda je pro reformu dostatečná podpora na vládě (zdroj: <https://denikn.cz/1610025/ministri-se-prou-kvuli-reforme-uohs-verim-ze-vlada-splni-slib-volicum-rika-kulhanek/>) a zda se stihne do konce volebního období.

III. Media pluralism and media freedom

Please provide information on measures taken to follow-up on the recommendations received in the 2024 Report regarding media pluralism and media freedom (if applicable)

5000 character(s) maximum

Legislativní proces zákona pro udržitelnosti financování veřejnoprávních médií ještě nebyl dokončen.

A. Media authorities and bodies

(Cf. Article 30 of Directive 2018/1808)

Measures taken to ensure the independence, enforcement powers and adequacy of resources (financial, human and technical) of media regulatory authorities and bodies

5000 character(s) maximum

Novela zákona o České televizi a Českém rozhlasu (sněmovní tisk č. 738, <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=738>)

Novela mediální legislativy by měla zajistit udržitelnost financování veřejnoprávních médií. 3. čtení tisku je zařazeno na pátek 24. 1. 2025, ale očekává se vzhledem k vyhocenosti politické debaty, že k finálnímu schválení dojde později.

Poslanecká sněmovna původně plánovala schválení novely do konce roku 2024, podle šéfa poslanců ODS Marka Bendy to však kvůli obstrukcím opozice nestihli. Zástupci České televize a rozhlasu uvedli, že v takovém případě budou muset hledat úspory. Ačkoliv předložený návrh legislativy naplňuje potřebu zajistit udržitelné financování médií veřejné služby, nepodařilo se dosáhnout celkové shody na definici veřejné služby, což i do budoucna představuje potenciální předmět politických konfliktů.

Je třeba zdůraznit, že projednávání novely doprovází slovní útoky politiků na veřejnoprávní média. Ve Sněmovně vystoupil předseda opozičního hnutí ANO Andrej Babiš, který chce financování médií veřejné služby prostřednictvím poplatků zrušit a nahradit ho financováním ze státního rozpočtu. Tyto výroky posilují obavu o osud veřejnoprávních médií, zejména jejich udržitelné a předvídatelné financování a zachování nezávislosti na politicích, v případě vlády těchto politiků.

Ve veřejném prostoru tato perspektiva nachází oporu v kampani STOP POPLATKŮM, která prosazuje nenavyšování poplatků, přičemž navýšení podmiňuje nutností definovat veřejnou službu ČT a ČRo. Tuto kampaň, která získala podporu 10 tisíc podpisů jednotlivců, organizuje ultrakonzervativní Aliance pro rodinu, z.s.

Zdroje:

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-ruseni-stanic-propousteni-stovek-lidi-zvyseni-poplatku-pro-ct-a-cro-se-zaseklo-263602>

<https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2608164>

<https://stoppoplatkum.cz/>

<https://cnn.iprima.cz/jochova-spousti-petici-proti-verejnopravnim-poplatkum-zminila-i-transgender-aktivisty-441634>

https://ochranademokracie.s3.amazonaws.com/ochranademokracie/production/files/2024/09/02/10/38/50/3f404d99-170b-448f-ab37-854cf0e8d310/update-07_24_final_experti-a-expertky-site-k-ochrane-demokracie_-navyseni-poplatku-pro-ct-a-cro-je-pojistkou-jejich-nezavislosti-a-udrzeni-kvality-ale-samo-o-sobe-nestaci-3.6.2024.docx.pdf

Podpora médií veřejné služby iniciativou Díky, že můžem

Na podporu přijetí novely se postavila nezisková iniciativa Díky, že můžem, která vydala prohlášení na podporu médií veřejné služby, kterou k začátku roku 2025 podepsalo přes 12 tisíc osob a 200 organizací. Iniciativa na podporu společného prohlášení uspořádala 24. 1. 2025 happening před Poslaneckou sněmovnou, kde text prohlášení oficiálně předala politikům.

Zdroj: <https://dikyzemuzem.cz/podpor-podpisem/>.

Vyšší dostupnost informací o médiích

Zvyšuje se dostupnost relevantních informací o mediálním prostředí – příkladem může být studie mapující tzv. zpravodajské pouště (zdroj: <https://cmpf.eui.eu/local-media-for-democracy-project/>), která poskytuje

první ucelený přehled o stavu českých lokálních médií v evropském kontextu, nebo výzkum pracovních podmínek a zkušeností s útoky nebo vyhrožováním novinářům (zdroj:

<https://www.zenyvmediich.cz/clanky/blog-post-title-one-zte2k-mhnbh-nhbgz>).

Zdroj: Zpráva o stavu demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>)

Zahájení kroků k transpozici nařízení European Media Freedom Act (EMFA)

Evropské nařízení EMFA si klade za cíl posílit nezávislost médií, jejichž koncentrace i v České republice nezadržitelně roste. Nařízení bude účinné od 8. srpna 2025. Prováděcím zákonem by měly být především stanoveny podmínky spojování soutěžitelů na mediálním trhu, pravidla zveřejňování informací v nově vzniklé databázi vlastnictví médií či pravidla pro přidělování prostředků na státní reklamu.

Zdroj: Zpráva o stavu demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>.

Přípravu transpozičního předpisu má ve své gesci Ministerstvo kultury, návrh zákona by měl být předložen začátkem roku 2025, ale není jasné, zda bude tento termín splněn.

Zatím nebyl splněn požadavek Senátu, který v souvislosti s novelizací zákona o střetu zájmů (která byla později zrušena jako přílepek Ústavním soudem), apeloval na vládu, aby připravila zákon, který by definoval on-line média v českém právním řádu. Zákon o střetu zájmů totiž dopadá jen na tradiční média (televize, rozhlas, tisk) a nereflexuje nové typy médií.

Zdroj: <https://www.lupa.cz/aktuality/senatori-vyzvali-vladu-at-vymysli-definici-online-medi/>

Conditions and procedures for the appointment and dismissal of the head / members of the collegiate body of media regulatory authorities and bodies

5000 character(s) maximum

Existence and functions of media councils or other self-regulatory bodies

5000 character(s) maximum

I přes posílenou aktivitu několika iniciativ českému prostředí stále chybí silné samoregulační orgány, které by efektivně dohlížely na dodržování novinářských standardů.

Zdroj: Zpráva o stavu české demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>

B. Safeguards against government or political interference and transparency and concentration of media ownership

Measures taken to ensure the fair and transparent allocation of state advertising

5000 character(s) maximum

Safeguards against state / political interference, in particular:

- safeguards to ensure editorial independence of media (private and public)

- specific safeguards for the independence of heads of management and members of the governing boards of public service media (e.g. related to appointment, dismissal), safeguards for their financial and operational independence (e.g. related to reporting obligations and the allocation of resources) and safeguards for plurality of information and opinions
- information on specific legal provisions and procedures applying to media service providers, including as regards granting/renewal/termination of licenses, company operation, capital entry requirements, concentration and corporate governance

5000 character(s) maximum

Transparency of media ownership and public availability of media ownership information, including on direct, indirect and beneficial owners

5000 character(s) maximum

Prozatím nedošlo k implementaci nařízení EMFA, které obsahuje požadavek na zajištění transparentnosti médií.

C. Framework for journalists' protection, transparency and access to documents

Rules and practices guaranteeing journalists' independence and safety, including as regards protection of journalistic sources and communications, referring also, if applicable, to follow-up given to alerts lodged with the Council of Europe's Platform to promote the protection of journalism and safety of journalists

5000 character(s) maximum

Law enforcement capacity, including during protests and demonstrations, to ensure journalists' safety and to investigate attacks on journalists

5000 character(s) maximum

Access to information and public documents by public at large and journalists (incl. transparency authorities where they exist, procedures, costs/fees, timeframes, administrative/judicial review of decisions, execution of decisions by public authorities, possible obstacles related to the classification of information)

5000 character(s) maximum

Pokračuje restriktivní výklad přístupu k informacím ze strany úřadů a objevují se pokusy jej legislativně zúžit. Ve sledovaném roce 2024 byl zaznamenán pokračující restriktivní přístup některých veřejných institucí k poskytování informací, typicky s odkazem na extenzivní a nesprávný výklad ust. § 11 odst. 1 písm. g) zákona o svobodném přístupu k informacím (údajně by poskytnutí mělo ohrozit rovnost účastníků soudního nebo obdobného řízení). I nadále tak trvá u řady povinných subjektů nedostatečný respekt k principu otevřenosti. Proběhly nejméně tři vážné pokusy oslabit informační zákon legislativní cestou údajně z bezpečnostních důvodů (např. v souvislosti s nákupem letounů, nebo v rámci návrhu zákona o kritické infrastruktury), přičemž se tak dělo na základě neopodstatněných obav a metodou „kanónem na komára“. Opět se tak projevila tendence bezpečnostních resortů neuváženě zužovat přístup k informacím, kdykoliv se informační zákon v legislativním procesu otevře.

Zdroj:

Zpráva o stavu české demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>

Stát zaostává v digitalizaci justice

Digitalizace justice zásadním způsobem zaostává i ve srovnání s dalšími zeměmi EU. Spuštění klíčových projektů jako eSPIS (digitální soudní spis) a eSIR (plně digitalizovaná insolvenční agenda) bylo opět značně posunuto. Rezervy jsou i v oblasti zveřejňování rozsudků. Ministerstvo spravedlnosti dosud nerozšířilo povinné zveřejňování soudních rozhodnutí i na rozhodnutí v trestních věcech. Pro modernizaci soudů je digitalizace nutná. Jejich fungování se zrychlí a zlevní. Robustní zveřejňování soudních rozhodnutí zase přispěje k transparentnějšímu, kvalitnějšímu a předvídatelnějšímu rozhodování.

Zdroj:

Zpráva o stavu české demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>

Lawsuits (incl. SLAPPs - strategic lawsuits against public participation) and convictions against journalists (incl. defamation cases) and measures taken to safeguard against manifestly unfounded and abusive lawsuits

5000 character(s) maximum

Any other developments related to media pluralism and freedom - please specify

5000 character(s) maximum

IV. Other institutional issues related to checks and balances

Please provide information on measures taken to follow-up on the recommendations received in the 2024 Report regarding the system of checks and balances (if applicable)

5000 character(s) maximum

V ustavení národní lidskoprávní instituce dochází k velké prodlevě

Novela zákona o Veřejném ochránci práv, která ustavuje národní lidskoprávní instituci (NHRI) a zřizuje funkci dětského ombudsmana, prošla Poslaneckou sněmovnou a míří do Senátu. Experti a expertky Sítě k ochraně demokracie oceňují kroky k přijetí legislativy, ale upozorňují na prodlevy a apelují na to, aby pro naplňování role NHRI byly zajištěné dostatečné kapacity. Experti a expertky Sítě k ochraně demokracie považují za klíčové, aby prosazení legislativy a zajištění dostatečných kapacit instituce pro ochranu a prosazování lidských práv ve všech oblastech a v celé šíři proběhlo do příštích parlamentních voleb.

<https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=688>;

Zpráva o stavu české demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>

A. The process for preparing and enacting laws

Framework, policy and use of impact assessments and evidence based policy-making, stakeholders' public consultations (including rules and practices on the transparent participation of civil society to policy development and decision-making processes), and transparency and quality of the legislative process both in the preparatory and the parliamentary phase

[1] This includes also the consultation of social partners

5000 character(s) maximum

Legislativní proces je třeba zracionalizovat

Ve sledovaném období byla předložena řada pozměňovacích návrhů, u kterých se zdálo, že věcně málo souvisejí s návrhem zákona, k němuž byla načtena. Nález pléna Ústavního soudu Pl. ÚS 41/23 zrušující část novely zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích v rozsahu, v němž byla dotčena neústavním přílepkem poslanca Jakuba Michálka (zpřisňující zejména pravidla pro vlastnictví médií u politiků a přijímání dotací u členů vlády a jejich obchodních společností), je sice značně kontroverzní (odlišné stanovisko uplatnilo 6 ústavních soudců), nicméně vydal jasný apel směrem k omezení této praxe. Nález zároveň jasně pojmenoval, že paralyzující obstrukce představují zneužití práva politickou menšinou, které nepoživá ústavněprávní ochrany, proto je legitimní se s nimi ústavně konformně vypořádat. Zkušenost z fungování současné Poslanecké sněmovny a uvedený nález opět připomíná nejen nutnost podávat řádné a odůvodněné legislativní návrhy, ale také potřebu změny jednacího řádu Sněmovny za účelem racionalizovaného legislativního procesu.

Zdroj:

Zpráva o stavu české demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>

Přístup k participaci v oblasti životního prostředí koroduje

Navzdory konkrétním úspěchům státní správy v zapojování občanské společnosti rok 2024 ukázal, že formálně ukotvené procesy pro zapojování veřejnosti do rozhodování na nadregionální i celostátní úrovni postupně korodují. Dochází k opakovaným pokusům legislativně ukotvená pravidla měnit v neprospěch zapojování veřejnosti. Souběžně s tím se obsahově vyprazdňují existující procesy. Konkrétně se veřejná správa vyhýbá procesům posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (SEA). U projektů, které mají projít procesem posuzování vlivů záměrů na životní prostředí (EIA), často nedochází k posouzení relevantních variant, jak zákon předpokládá. Do procesu hodnocení dopadů regulace (RIA) zatím občanská společnost není zapojována vůbec, byť aktuálně připravovaná reforma RIA s ukotvením konzultací počítá. A zdvižený prst přichází také z mezinárodního prostředí. Oficiální zpráva o naplňování Aarhuské úmluvy konstatuje, že v ČR chybí závazné mechanismy k zajištění efektivní účasti veřejnosti při projednávání koncepcí, politik a návrhů legislativních předpisů.

Zdroj:

Zpráva o stavu české demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>

Dobré příklady a otevřenost k inovativním metodám v oblasti participace

Experti a expertky Síť k ochraně demokracie oceňují podporu inovativních metod občanské participace. Úřad vlády připravuje pilotní občanské shromáždění. Ministerstvo školství zřídilo "Panel mládeže" 20 mladých lidí, který spolupracuje na přípravě Koncepce pro oblast mládeže. V oblasti participace stakeholderů lze ocenit Ministerstvo životního prostředí, které spolupracuje s NNO nad rámec zákonných povinností. Přináší to lepší vzájemnou informovanost, schopnosti zapojit NNO do raných fází přípravy pozic resortu a pravidelnou reflexi spolupráce na ministerské úrovni. Příkladem dobré praxe je zřízení pozice koordinátora pro spolupráci s občanskou společností na MŽP. Zároveň je třeba zmínit, že tyto konkrétní příklady se zatím neodráží v celkovém přístupu české státní správy k zapojování veřejnosti a stakeholderů a jednotné vizi; mechanismy participace stále nejsou institucionalizované, Česká republika postrádá vizi a systematicky nerozvíjí kompetence v této oblasti na straně veřejné správy i občanské společnosti, jak jí to

doporučuje OECD.

Zdroj:

Zpráva o stavu české demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>;

Akční plán České republiky - Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2025 až 2026: <https://korupce.cz/wp-content/uploads/2025/01/Akni-plan-Ceske-republiky-Partnerstvi-pro-otevrene-vladnuti-na-obdobi-let-2025-az-2026.pdf>

Rules and use of fast-track procedures and emergency procedures (for example, the percentage of decisions adopted through emergency/urgent procedure compared to the total number of adopted decisions)

5000 character(s) maximum

Rules and application of states of emergency (or analogous regimes), including judicial review and parliamentary oversight

5000 character(s) maximum

(providing information on securitization of legislation that did not fit above)

Legislativní proces je sekuritizován na úkor debaty o základních právech a svobodách (Lex Ukrajina VII)

V průběhu 2. čtení tzv. Lex Ukrajina VII v Poslanecké sněmovně, který má umožnit další prodloužení dočasné ochrany uprchlíkům z Ukrajiny, byly předloženy dva pozměňovací návrhy, jež vzbudily silné kontroverze. První zavádí pravidlo, podle něhož se Rusové budou muset nejdříve vzdát ruského občanství, aby mohli získat to české. To je však pro mnohé Rusy značně složité, ba nemožné, protože žádost o zrušení občanství musí potvrdit ruská strana, což je v kontextu agrese na Ukrajinu a realitu česko-ruských vztahů prakticky nepředstavitelné. Druhý pozměňovací návrh zavádí nový trestný čin, činnost pro cizí moc. Zdánlivě míří na osobu, která bude neoprávněně sbírat citlivé, byť nikoliv utajované informace a předávat je jinému státu. Fakticky se ale jedná o nedostatečně přesně vymezenou skutkovou podstatu trestného činu, která může při aplikaci snadno přesáhnout do oblasti svobody projevu a ohrozit ji. Dominantní je, že bezpečnostní ani všeobecní legislativci neznají klíčové zákonitosti čl. 17 Listiny, zejm. svobody projevu a svobody informací. V případě obou návrhů se jedná o závažné změny zákonů, které jdou nad rámec původního účelu Lex Ukrajina VII. I v kontextu „přílepkového“ nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 41/23 by neměla být důkladná diskuse o tak zásadní legislativě týkající se základních práv a svobod zúžena kvůli údajné bezpečnosti, kdy ani z hlediska bezpečnosti ve skutečnosti nejde o racionální postup.

Zdroj:

Zpráva o stavu české demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>

<https://jsmelide.cz/pravni-rozbor/>;

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-rusum-se-ztizi-cesta-k-ceskemu-obcanstvi-kritizovany-zakon-prosel-snemovnou-266659>;

<https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=727>

Regime for constitutional review of laws

5000 character(s) maximum

B. Independent authorities

Independence, resources, capacity and powers of national human rights institutions ('NHRIs'), of ombudsman institutions if different from NHRIs, of equality bodies if different from NHRIs and of supreme audit institutions

(Cf. the website of the European Court of Auditors: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/SupremeAuditInstitutions.aspx#>)

5000 character(s) maximum

Statistics/reports concerning the follow-up to recommendations by National Human Rights Institutions, ombudsman institutions, equality bodies and supreme audit institutions in the past two years

5000 character(s) maximum

C. Accessibility and judicial review of administrative decisions

Transparency of administrative decisions and sanctions (incl. their publication and rules on collection of related data)

5000 character(s) maximum

Judicial review of administrative decisions: short description of the general regime (in particular competent court, scope, suspensive effect, interim measures, and any applicable specific rules or derogations from the general regime of judicial review)

5000 character(s) maximum

Rules and practices related to the application by all courts, including constitutional jurisdictions, of the preliminary ruling procedure (Art. 267 TFEU)

5000 character(s) maximum

Implementation of final judgments by the public administration and State institutions and follow-up given to supranational judgments, including decisions from the European Court of Human Rights, as well as available remedies in case of non-implementation

5000 character(s) maximum

D. The enabling framework for civil society

Measures regarding the framework for civil society organisations and human rights defenders (e.g. legal framework and its application in practice incl. registration, transparency and dissolution rules)

5000 character(s) maximum

Nová data o českém občanském sektoru poprvé ukazují jeho velikost

Český statistický úřad (ČSÚ) poprvé zveřejnil počet aktivních NNO. V minulosti se spekulovalo o tom, kolik z celkového počtu registrovaných organizací (148 500 NNO) již ve skutečnosti neexistuje. Nyní víme, že alespoň nějakou minimální aktivitu (dodání požadovaných info k rejstříkovému soudu) vyvinulo v roce 2022 celkem 120 000 organizací. Tento vysoký počet (1 NNO na 90 obyvatel) poukazuje na relativně velké zastoupení občanského sektoru (pro srovnání: společností s ručením omezeným je přes 500 000). Podle nejnovějších dat ČSÚ z roku 2022 činil počet zaměstnanců nevládních organizací vyjádřený v přepočtených úvazcích 124 tisíc, přičemž meziročně vzrostl o 4,7 %. Jejich podíl na celkové zaměstnanosti tvořil 2,4 %.

Zdroj:

<https://csu.gov.cz/produkty/role-neziskovych-instituci-v-roce-2022-vzrostla>;

Zpráva o stavu české demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>

Rules and practices having an impact on the effective operation and safety of civil society organisations and human rights defenders. This includes measures to protect them from attacks – verbal, physical or on-line –, intimidation, legal threats incl. SLAPPs, negative narratives or smear campaigns, measures capable of affecting the public perception of civil society organisations, etc. It also includes measures to monitor threats or attacks and dedicated support services, as well as available remedies

5000 character(s) maximum

K implementaci anti-SLAPP směrnice neprobíhá odborná debata a hrozí zpoždění; monitoring útoků chybí

Podle legislativního plánu vlády má k transpozici tzv. anti-SLAPP směrnice dojít v termínu (předpokládané nabytí účinnosti je v květnu 2024. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, má být vládě předložen v srpnu 2025. Někteří zástupci občanského sektoru nicméně vyjadřují nespokojenost s tím, že k transpozici dojde na poslední chvíli a může dojít ke zpožděním. Nepředpokládá se realizace RIA a experti a expertky Síť k ochraně demokracie upozorňují, že k implementaci směrnice neprobíhá odborná debata a dotčení aktéři nejsou nijak konzultováni. Nepodaří-li se dotčené aktéry včas zapojit do přípravy a zhodnocení dopadů regulace, hrozí, že legislativa neposkytne efektivní ochranu novinářům a ochráncům lidských práv před strategickými žalobami proti účasti veřejnosti, jejichž cílem je tyto osoby umlčet či zdiskreditovat.

V tomto kontextu je potřeba zdůraznit, že rámec pro ochranu novinářů a ochránců práv nad běžný rámec občanského a trestního zákoníku v ČR neexistuje. Jakákoliv rámec pro monitoring útoků chybí a k problematice neexistují data, ani analýzy.

Zdroj:

<https://ria.vlada.cz/wp-content/uploads/Plan-legislativnich-praci-vlady-na-rok-2025.pdf>;

Zpráva o stavu demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>

Útok na organizaci občanské společnosti ze strany ministra Výborného

Spolupráci na řešení povodňové situace a jejích následků poznamenal bezprecedentní útok na zástupce občanské společnosti z vysokého patra politiky. Ministr zemědělství Výborný naznačil, že za rozsah povodní je spoluodpovědná nevládní organizace Hnutí DUHA, která podle jeho slov měla blokovat výstavbu přehrady v Nových Heřminovech a přispět k velkému rozsahu povodní a škod ve městech na řece Opavě. Hnutí DUHA oponuje, že se k záměru výstavby vyjadřovalo v mezích zákonných podmínek a důvodem, proč přehrada nestojí, je nízká kapacita státu tento projekt úspěšně řídit. Tato kauza zkomplikovala pomoc s

odklížením škod, když se zástupci a dobrovolníci organizace při organizaci pomoci setkávali s odporem místních. Měla negativní důsledky pro zaměstnance, kteří čelili řadě nenávistných projevů; vypjatá krizová situace organizaci vedla k nařízenému home-office z důvodu zajištění fyzické bezpečnosti zaměstnanců. Kauza poškodila obraz organizace a vyžádala si velkou část jejích kapacit na mnoho týdnů. Nepravdivá tvrzení hrozí širším podlomením důvěry vůči nevládním organizacím. Nadto se dotýká rámce vize a pravidel pro zapojování občanské společnosti, kapacit veřejné správy a širšího společenského klimatu. Útok ministra je možné vnímat mimo jiné jako zpochybnění zákonného rámce pro zapojování veřejnosti v oblasti životního prostředí, který má oporu také v Aarhuské úmluvě.

Zdroj:

Zpráva o stavu demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz/>;

<https://mze.gov.cz/public/portal/mze/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/protipovodnovy-efekt-pripravovane-vodni-nadrze-nove-herminovy-je-nezpochybnitelny>;

<https://hnutiduha.cz/aktualne/hnuti-duha-vyvraci-nepravdy-o-desitkach-let-blokovani-vystavby-vodniho-dila-nove-herminovy>;

<https://svetneziskovek.cz/lide/jsme-zvykli-vest-ve-verejnem-prostoru-konflikt-s-annou-karnikovou-z-hnuti-duha-o-krizove-komunikaci-i-naladach-ve-spolecnosti>;

<https://plus.rozhlas.cz/nove-herminovy-ochranily-krnov-a-opavu-mini-vyborny-my-jsme-stavbu-nezdrzeli-9315938>

Zneužití údajů ze spolkového rejstříku k útokům na ochránce práv

Ředitelka Hnutí DUHA v souvislosti s touto kauzou upozorňuje na fakt, který může ohrožovat bezpečí zástupců NNO a učinit z nich terč nejrůznějších útoků: “Ve spolkovém rejstříku jsou veřejně dostupné osobní informace lidí ve statutárních orgánech a s jejich zneužitím jsem se setkala teď nedávno, kdy nějaký člověk dlouhodobě porušoval svým osobním autem dopravní předpisy a šikanoval úředníky a úřednice města Brna. Vždy, když mu policie poslala pokutu, uvedl, že daným autem jel jiný člověk, a to z lidskoprávní nebo ekologické organizace. Na to, aby takto falešně nahlásil lidi policii, která je následně začala vyšetřovat, mu stačily právě údaje ze spolkového rejstříku – adresa, jméno, datum narození. A bohužel taková výzva [...] přišla i mně [...]. Musela jsem podat trestní oznámení a nakonec jsem v této věci svědčila u soudu. Výhrůžky smrtí a diskuse na sítích o tom, kde bydlíte, pak logicky hodnotíte trochu jiným pohledem. Přiznám se, že otevřenost rejstříku začínám za těchto okolností považovat za problematickou.”

Zdroj:

<https://svetneziskovek.cz/lide/jsme-zvykli-vest-ve-verejnem-prostoru-konflikt-s-annou-karnikovou-z-hnuti-duha-o-krizove-komunikaci-i-naladach-ve-spolecnosti>

Organisation of financial support for civil society organisations and human rights defenders (e.g. framework to ensure access to funding, and for financial viability, taxation/incentive/donation systems, measures to ensure a fair distribution of funding)

5000 character(s) maximum

Zvýšený odpočet darů zůstává

I pro rok 2024 byla zachována možnost zvýšeného odpočtu darů (až 30 % ze základu daně), který byl zaveden v roce 2020 v reakci na pandemii a prodloužen v roce 2022 s ohledem na dění na Ukrajině a měl platit jen krátkodobě. Parlament prodloužil platnost daňových úlev na dary až do roku 2026.

Zdroj:

Zpráva o stavu demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz/>;

<https://danovky.cz/cs/zvysena-danova-podpora-daru-ma-platit-az-do-roku-2026>

Nová data k darům z daňových přiznání

Díky obnovené Pracovní skupině k soukromému dárcovství Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (RVNNO) vznikla první analýza darů z daňových přiznání. Analýza dat z daňových přiznání (DP) odhaluje nové informace o dárcovství a rekordní růst, na kterém se patrně podepsala i možnost zvýšeného odpočet darů ze základu daně v posledních letech (viz výše). Osoby samostatně výdělečně činné a zaměstnanci, kteří si podávají DP sami, uplatnili v roce 2023 dary ve výši 3,5 mld. korun (v roce 2022 to bylo 4,1 mld. korun). Podíl dárců je v obou skupinách přibližně 10 %. Každý druhý dárců daruje pravidelně a průměrný dar dosahoval částky 17 tisíc korun. Dary právnických osob uplatněné v DP dosáhly v roce 2023 výše 6,3 mld. korun (v roce 2022 to bylo 8,4 mld. korun). Podíl dárců ve skupině právnických osob je 5 % a průměrná výše daru dosáhla v roce 2023 částky 210,4 tisíc korun. Objem darů posílaných přes dárcovské platformy Darujme a Donio v posledních dvou letech přesáhl 1 miliardu korun (1,03 mld. Kč v roce 2022 a 1,02 mld. Kč v roce 2023). V roce 2023 využilo obě platformy více než 600 tisíc unikátních dárců. Průměrný dar dosáhl v roce 2023 výše 1699 Kč.

Zdroj:

Zpráva o stavu demokracie za rok 2024,

<https://vlada.gov.cz/cz/ppov/rnno/aktuality/udaje-z-danovych-priznani-odhaluji-rekordni-rust-darcovstvi-v-cr-217661/>

Otevírá se cesta k víceletému financování, rychlým dotacím a partnerství v projektech

Konkrétní a realizovatelné návrhy pro systémovou změnu financování předložila expertní skupina RVNNO Ministerstvu financí. Navržené změny zákona o rozpočtových pravidlech a několika dalších předpisů dokáží prolomit dlouhodobě chybějící víceleté financování neinvestičních dotačních projektů, vypisování tzv. rychlých dotací v případě nenadálých krizí a finanční převody dotací mezi partnery v partnerských projektech. Právní analýza potvrdila, že ministerstva mají v kompetenci vyhlášovat víceleté neinvestiční dotační programy ze státního rozpočtu. Záleží na poskytovateli, jakým způsobem stanoví parametry konkrétního dotačního programu a jakým způsobem si pohlíká v rámci střednědobého výhledu zajištění financování podpořených projektů. Ministerstvo financí mohlo snadno učinit důležitý krok vpřed při přípravě nové vyhlášky o finančním vypořádání vztahů se státním rozpočtem, kde by bylo ošetřeno, že je možné vyúčtovat dotaci až na konci období, pro něž byla udělena. Toto řešení podpořila většina poskytovatelů dotací. Víceleté financování pro řadu služeb zvyšuje efektivitu a snižuje byrokracii.

Zdroj:

Zpráva o stavu demokracie za rok 2024

Dezinformace podlamují schopnost nevládních organizací řešit krize a efektivně fundraisovat

České NNO se potýkají s rostoucími dezinformačními útoky, které cílí na ně samotné, jejich témata, či jejich klienty. Tím vytváří tlak na jejich kapacity, ohrožují jejich reputaci i činnost jako takovou, i včetně schopnosti fundraisovat u veřejnosti. Potřeba debunkingu dezinformačních narativů nebo vypořádávání se se souvisejícími nenávisťnými či trollími komentáři vytváří organizacím nemalé provozní náklady. V českém kontextu se dezinformační kampaně zaměřují zejména na témata související s podporou lidských práv, práv migrantů, LGBTQ+ tematikou, romskou problematikou, environmentálními otázkami a podporou demokracie. Takové kampaně často vyobrazují NNO jako "politické nástroje" zahraničních vlivů nebo jako entity, které upřednostňují cizí zájmy nad potřebami českých občanů. Zranitelnost českých NNO navíc umocňuje slabá digitalizace a nedostatečná připravenost na krizovou komunikaci. Výsledkem je narušení důvěry v NNO, což ohrožuje jejich fundraising i schopnost účinně reagovat na krize. Některé organizace již nyní sledují odliv dárců (i zde mohou ležet některé z příčin nižšího objemu peněz darovaných veřejností na řešení podzimních povodní). Je proto potřeba poskytnout NNO dostatečnou a cílenou podporu (technickou, vzdělávací aj.), která by jim umožnila efektivně čelit dezinformačním kampaním a předcházela negativním důsledkům v rovině dárcovství a důvěry v NNO, i jejich schopnosti nabízet adekvátní odpovědi na potřeby a deficity české

společnosti.

Zdroje: <https://en.hive-mind.community/blog/910,navigating-disinformation-trends-and-civil-society-challenges-in-central-and-eastern-europe-regional-mapping-reports-2023-2024>

Zpráva o stavu č. demokracie za rok 2024, online: <https://www.ochranademokracie.cz>

E. Initiatives to foster a rule of law culture

If there have been developments related to initiatives to foster a rule of law culture, please specify, which (e.g. debates in national parliaments on the rule of law, public information campaigns on rule of law issues, contributions from civil society, education initiatives, etc.)

5000 character(s) maximum

Mezioborová spolupráce Úřadu vlády na konkrétních agendách vlády práva

Na poli ochrany právního státu lze ocenit aktivity Úřadu vlády, které v monitorovaném období mimo jiné spolupracovaly se Zastoupením Evropské komise a nevládními organizacemi Glopolis, Lobbio a iniciativou Síť k ochraně demokracie na organizaci participativní akce Právní stát v ČR: Příležitosti pro rok 2025, která se konala 7. ledna 2025 pod záštitou ministra pro evropské záležitosti a zmocněnkyně vlády pro lidská práva. Odborníci z řad akademiků, představitelů státní správy a neziskového sektoru zde společně debatovali nad tématy spjatými s právním státem, a to v celkem třech workshopech. Ty se postupně zaměřily na posilování pravidel pro předcházení střetu zájmů, férové zadávání veřejných zakázek a konzultace v procesu RIA. Akce vyvrcholila panelovou diskuzí za účasti ministra pro evropské záležitosti Martina Dvořáka, zmocněnkyně vlády pro lidská práva Kláry Šimáčkové Laurenčíkové a bývalé místopředsedkyně Evropské komise Věry Jourové, kteří reflektovali výstupy z jednotlivých expertních workshopů a možné příležitosti a překážky navrhovaných řešení.

Zdroj:

<https://www.ochranademokracie.cz/aktuality/zapojili-jsme-se-do-akce-pravni-stat-v-cr-prilezitosti-pro-rok-2025>

Any other developments related to the system of checks and balances - please specify

5000 character(s) maximum

Nebezpečná rétorika o roli a legitimitě Ústavního soudu

V souvislosti s verdiktem Ústavního soudu, který zrušil zpřísnění zákona o střetu zájmů (viz výše), se ve veřejném diskurzu objevila nebezpečná rétorika delegitimizující roli Ústavního soudu, a to i ze strany (tehdy) vládních stran. Například předseda poslaneckého klubu Pirátů Jakub Michálek, který zpřísnění v podobě přílepku navrhl, uvedl: "Spíš než by to [rozhodnutí ÚS] zvyšovalo ústavní souladnost, tak to vytváří větší nejistotu, co ještě Ústavní soud bude a nebude považovat za přílepek. Pak to bude na libovůli patnácti soudců, které nikdo nevolil, takže se tím oslabuje legitimita demokratického procesu." I s ohledem na širší evropský trend podlamování vlády práva – a oslabování pojistek proti vlivu exekutivní moci na soudní (a Ústavní soudy) specificky – lze takováto prohlášení považovat nejen za nešťastná, ale i nebezpečná.

Podobně problematické je zpochybňování nálezů Ústavního soudu o platech soudců ze strany ministra spravedlnosti Blažka.

Zdroj:

<https://denikn.cz/1600876/prilepek-musely-by-se-zrusit-desitky-zakonu-kritizuje-michalek-verdikt-ustavniho-soudu/>
<https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2586390>

Supporting document upload

If you would like to submit any supporting document(s) to your contribution, please upload your file(s) here

Contact

rule-of-law-network@ec.europa.eu